

2024-04-10

Regeringskansliet
Ert dnr: LI2023/02659

Remissvar på Landsbygds- och infrastrukturdepartementets förslag lag om Kamerabevakning för ett bättre djurskydd (SOU 2023:27)

Sveriges veterinärförbund har följande synpunkter utredningens förslag

Sammanfattning

Sveriges Veterinärförbund:

- Instämmer överlag i utredningens slutsatser och menar att kamerabevakning kan bidra till upprätthållande av ett gott djurskydd på svenska slakterier.
- Instämmer i att kamerabevakning ska gälla från att djuret anländer till att det konstaterats vara dött samt att det bör övervägas att kamerabevakning sker dygnet runt även om slakt inte är planerad hela dygnet
- Instämmer i att alla anläggningar där slakt för kommersiellt bruk sker bör kamerabevakas, oavsett storlek, antal djur, djurslag och typ av slakt som utförs.
- Menar att det även behöver ställas krav på inspelning av ljud i samband med videoinspelning, eftersom djurs vokalisering och andra ljud i den omgivande miljön bidrar med viktig information om vad som utspelar sig på slakteriet. Detta ställer sannolikt större krav på utrustningens kvalitet vilket bör beaktas vid beräkningen av kostnad och kostnadstäckning
- Anser att kamerabevakning kan vara ett bra stöd för officiella veterinärer och underlätta deras arbetssituation.
- Efterlyser en tydlighet kring vilken kontrollmyndighet som har ansvaret för att kontrollera det inspelade materialet
- Efterlyser en mer ingående beräkning av hur många slakterier som omfattas och kostnaden för utrustning för att få en säkrare beräknad kostnad för förslaget, samt hur företagen ska ersättas för detta.

Generella synpunkter

Sveriges Veterinärförbund delar utredningens slutsats att kamerabevakning kan vara ett viktigt verktyg för att stärka djurskyddet på svenska slakterier, både genom att dokumentera bristfällig och felaktig hantering, men även som en avskräckande och därmed förebyggande effekt. Bild och ljud kan utgöra bevisning vid misstänkta brott, men även vi tillbakadragande av kompetensbevis. Utöver att verifiera hur djurskyddet fungerar kan kamerabevakningen komma verksamhetsutövarna till nytta vid egeninspektion och internutbildning. Veterinärförbundet vill peka på vikten av att kamerabevakning inte får ersätta den befintliga kontrollen, utan utgöra ett viktigt komplement. Det är viktigt att kunna spara inspelat material, men det bör kunna sparas längre än två månader, som nu föreslås. Det bör även övervägas att myndigheter ges möjlighet att kunna följa inspelning i realtid. Veterinärförbundet menar att det är mycket viktigt att kamerabevakning är igång från djurens ankomst till att djuret inte längre är vid liv. Med tanke på att det förekommer slakt utanför ordinarie arbetstider (s.k. svartslakt) så bör övervägas om kameror ska vara aktiverade för inspelning dygnet runt. Kamerabevakning bör ske på alla anläggningar där slakt för kommersiellt bruk sker, oavsett storlek, antal djur, djurslag och typ av slakt som utförs. Mindre slakterier, eller slakterianläggningar för ren- eller vilt, utgör ingen garant för en god djurhantering.

Veterinärförbundet ser att kamerabevakning kan vara till hjälp för de officiella veterinärerna men även för länsstyrelsernas kontroll. Då den officiella veterinären inte har möjlighet att vara närvarande i alla situationer och händelser så kan kamerabevakning vara den officiella veterinären till hjälp och underlätta i det dagliga arbetet.

Veterinärförbundet vill med enfass hävda att kamerabevakningen behöver omfatta ljudupptagning. Ljud från djuren själva, vokaliseringar, eller vad djuren utsätts för (skott, slag, höga röster, ljud när djur slår i väggar och grindar vid tumult) och kopplingen däremellan, kan ge värdefull information om vad som sker. Även situationer där djuret utför ett avvikande beteende, ex. hoppar till, försöker komma undan, utan att vokalisera, kan kopplas till ljud som skott, slag, brysk hantering, mm. Utan ljudinformation blir inte bilden av skeendet komplett och nödvändig information kommer sannolikt att missas.

I förslaget lyfts det fram endast administrativa och andra konsekvenser för slakterier, däremot inte för kontrollmyndigheten. Konsekvenserna för kontrollmyndigheterna bör inte underskattas. Det bör också utvärderas hur ofta kontrollen ska ske.

En tydlighet kring vilken kontrollmyndighet som har det övergripande ansvaret bör också finnas, istället för att ha flera alternativ. Detta dels för att extra resurser bör allokeras till ansvarig myndighet, dels för att minska antalet inblandade pga integritetsskäl.

I förslaget uppges det vara oklart exakt hur många slakterier som omfattas, vilket skulle behöva specificeras. Vidare efterlyses en mer detaljerad analys av kostnaden för kamera- och ljudutrustningen och hur man kommit fram till kostnaden om 5000 kr per kamera.

Totalkostnaden för förslaget är avhängigt såväl hur många slakterier som omfattas som kostnaden för utrustning, och förbundet menar att kostnaderna sannolikt underskattats.

En väl underbyggd kostnadsuppskattning krävs för att få stöd för förslaget, likaså hur mycket av detta som ersätts av statligt stöd.

Specifika synpunkter

Kamerabevakning blir till nytta både på större anläggningar som har officiella veterinärer på plats, men som rimligtvis inte kan vara närvarande vid alla händelser samtidigt, men även på mindre slakterier där den officiella veterinären inte sällan lämnar anläggningen efter levandedjursbesiktningen och inte är på plats under resten av processen fram till djurets död (s.15). Kamerabevakningen kan vara ett gott stöd för den officiella veterinären när det handlar om att bedöma vad som har skett, det kan vara trygghetsskapande och ge stöd i olika former av beslut, och på så vis även skapa en bättre arbetsmiljö. Veterinärförbundet menar att även mindre fjäderfä- och kaninslakterier bör omfattas av kamerabevakning (s.16).

4 §, s. 142: Det är viktigt att kamerabevakningen sker av alla områden i anläggningen (lokal, hägn) hela vägen fram till att kontroll gjorts att djuret dött.

5 §, s. 142. Utredningen föreslår inspelning av rörliga bilder, men inte ljudinspelning. Veterinärförbundet anser det vara nödvändigt att låta ljud ingå i inspelningen för att erhålla en fullvärdig information. Det är viktigt att kunna relatera djurs och människors reaktioner på olika ljud. Exempelvis vokaliserande djur när människa använder elpåfösare eller skott och djurets reaktion på detta. Djurs läten kan även underlätta tolkningen om ett djur är medvetslöst eller inte, något som enkom rörliga bilder inte alltid ger tillräcklig information om.

6 §, s. 142. Veterinärförbundet anser att inspelat material bör sparas mer än två månader för att undvika att något tas bort som skulle kunna komma till användning.

Synpunkterna har i huvudsak utarbetats av Veterinärförbundets Djurskyddsutskott och Sektionen för veterinär folkhälsa

Med vänliga hälsningar
Sveriges Veterinärförbund